

Upozornění pro podnikatele a informace pro spotřebitele

Z obsahu:

- I. Povinnosti podnikatele ohledně provozoven (oznámení, způsobilost, osoby, označení)
- II. Údaje, které mají být uváděny na obchodních listinách a internetových stránkách podnikatele
- III. Některé povinnosti ve vztahu k prodávaným výrobkům (předvedení výrobku, potvrzení o převzetí objednávky, zastavárny)
- IV. Účtenky (vydávání, uváděné údaje)

Použité zkratky právních předpisů:

- ŽZ = zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- ZPTV = zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- VOPVÚ = vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů
- NOZ = zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- ZOK = zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)
- ZOS = zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů
- ZET = zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb

Městský úřad Vimperk, Odbor obecní živnostenský úřad, upozorňuje podnikatele a zároveň informuje spotřebitele, též v souvislosti se zahájením elektronické evidence tržeb na některé základní povinnosti podnikatelů:

I. Povinnosti podnikatele ohledně provozoven (oznámení, způsobilost, osoby, označení)

Ohledně provozovny (tou se rozumí prostor, v němž je živnost provozována, i automat a mobilní provozovna; mobilní provozovnou je provozovna, která je přemístitelná a není umístěna na jednom místě po dobu delší než tři měsíce) **je podnikatel zejména povinen** (viz § 17, § 31 odst. 8 ŽZ):

- a. **oznámit předem živnostenskému úřadu zahájení a ukončení provozování živnosti v provozovně** (to neplatí pro automaty a mobilní provozovny); zápis provozovny v živnostenském rejstříku lze ověřit na internetových stránkách: <http://www.rzp.cz/> nebo u živnostenského úřadu); s tím souvisí i některé oznamovací povinnosti (např. podle § 3 odst. 1 písm. i) ZPTV – oznámení provozovatele potravinářského podniku o zahájení nebo ukončení výkonu předmětu činnosti Státní zemědělské a potravinářské inspekci nebo v případě provozovatele společného stravování orgánům ochrany veřejného zdraví – krajské hygienické stanici),
- b. **zajistit, aby provozovna byla způsobilá pro provozování živnosti podle zvláštních právních předpisů** (zejména podle stavebních, hygienických a dalších právních předpisů),
- c. **zajistit, aby pro každou provozovnu byla ustanovena osoba odpovědná za činnost provozovny** (to neplatí pro automaty),
- d. **zajistit, aby v provozovně určené pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům byla v prodejní nebo provozní době určené pro styk se spotřebiteli přítomna osoba splňující podmínku znalosti českého jazyka nebo slovenského jazyka,**
- e. **označit provozovnu trvale a zvenčí viditelně:**
  - svým obchodní firmou nebo názvem nebo jménem a příjmením,
  - svým identifikačním číslem osoby,
  - mobilní provozovnu a automat dále údajem o svém sídle (nebo adrese, na které je umístěna jeho organizační složka zahraniční osoby, pokud je takovou osobou),
  - provozovnu určenou pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům též:
    - jménem a příjmením osoby odpovědné za činnost provozovny (to neplatí pro automat),
    - prodejní nebo provozní dobou určenou pro styk se spotřebiteli (to neplatí pro mobilní provozovnu nebo automat),
    - kategorií a třídou u ubytovacího zařízení poskytujícího přechodné ubytování:
      - pojem stavba ubytovacího zařízení a jeho kategorie vymezuje § 2 písm. c) VOPVÚ – stavbou ubytovacího zařízení se rozumí stavba nebo její část, kde je poskytováno ubytování a služby

- s tím spojené; není jí bytový a rodinný dům a stavby pro rodinnou rekreaci; ubytovací zařízení se zařazují podle druhu do 4 kategorií: *hotel, motel, penzion a ostatní ubytovací zařízení*,
- o *třídu ubytovacího zařízení* (počet „hvězdiček“) lze vymezit podle materiálu oficiální jednotné klasifikace ubytovacích zařízení České republiky (uvedené na internetových stránkách: <http://www.hotelstars.cz/>, vzniklé ve spolupráci Asociace hotelů a restaurací České republiky, UNIHOST a za podpory Ministerstva pro místní rozvoj a agentury Czech Tourism),
  - při uzavření provozovny určené pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům, nebrání-li tomu závažné důvody, předem na vhodném a zvenčí viditelném místě označit počátek a konec uzavření (to neplatí pro mobilní provozovnu nebo automat).

Podnikatelé dávají uvedeným označením provozovny jiným osobám (zejména spotřebitelům, svým zákazníkům) na vědomí, s kým mají čest, a neměli by se tak, byť třeba neúmyslně, „schovávat“ za neosobní údaje (např. místo označení svým jménem a příjmením nebo obchodní firmou nebo názvem řada podnikatelů uvádí jen název provozovny, případně dále jen jméno a příjmení osoby odpovědné za činnost provozovny, nikoliv však již sebe).

II. Údaje, které mají být uváděny na obchodních listinách a internetových stránkách podnikatele

Podnikatel je povinen (viz § 435 NOZ, § 7 a § 79 odst. 3 ZOK):

- **na obchodních listinách a v rámci informací zpřístupňovaných veřejnosti prostřednictvím dálkového přístupu (internetových stránkách, pokud si je zřídí nebo má povinnost je zřídít), uvádět:**
  - své jméno (obchodní firmu nebo název nebo jméno a příjmení) a
  - své sídlo,
- **na obchodních listinách dále uvádět:**
  - je-li zapsaný v obchodním rejstříku též údaj o tomto zápisu včetně oddílu a vložky,
  - je-li zapsaný v jiném veřejném rejstříku též údaj o svém zápisu do tohoto rejstříku,
  - není-li zapsaný ve veřejném rejstříku též údaj o svém zápisu do jiné evidence (např. že je zapsaný v živnostenském rejstříku),
  - identifikující údaj (např. identifikační číslo osoby), byl-li podnikateli přidělen, mimo to lze uvést i další údaje, nejsou-li způsobily vyvolat klamavý dojem; *kapitálová společnost* (akciová společnost, společnost s ručením omezeným) *nebo družstvo* mohou na obchodních listinách uvádět také údaj o svém základním kapitálu, avšak pouze o upsané a splacené části základního kapitálu,
- **zřídít si internetové stránky:**
  - **jde-li o akciovou společnost, a uvádět na nich údaje, které je povinen uvádět na obchodních listinách, a další údaje stanovené ZOK**, např. existenci koncernu (příslušnost ke konkrétnímu koncernu); **to platí obdobně i u společnosti s ručením omezeným, pokud si internetové stránky zřídí nebo je povinna** (je-li součástí koncernu) **si je zřídít**, a stejně tak i u závodu zahraniční kapitálové společnosti nebo zahraničního družstva nebo jeho pobočky,
  - **jde-li o člena koncernu, a uvádět na nich existenci koncernu** (příslušnost ke konkrétnímu koncernu).

Řada podnikatelů však např. na svých internetových stránkách uvádí jen telefonický, e-mailový kontakt, bez uvedení své obchodní firmy nebo názvu nebo jména a příjmení, sídla a identifikačního čísla osoby a „schovávají“ se tak před svými spotřebiteli, zákazníky, což jistě nevzbuzuje důvěru.

III. Některé povinnosti ve vztahu k prodávaným výrobkům (předvedení výrobku, potvrzení o převzetí objednávky, zastavárny)

Prodávající je povinen (viz § 12, § 15 ZOS, § 31 odst. 4 až 7 ŽZ):

- **informovat** (v souladu s cenovými předpisy a přímo použitelným předpisem Evropských společenství) **spotřebitele o ceně prodávaných výrobků nebo poskytovaných služeb** zřetelným označením výrobku cenou nebo informací o ceně výrobků či služeb jinak vhodně zpřístupnit,
- na žádost spotřebitele:

- výrobek překontrolovat nebo předvést, umožňuje-li to povaha výrobku a forma prodeje,
  - vydat spotřebiteli písemné potvrzení o povinnostech z vadného plnění v rozsahu stanoveném zákonem,
- vydat spotřebiteli písemné potvrzení o převzetí objednávky, není-li služba poskytnuta na počkání (tj. podnikatel vydává v takovém případě potvrzení bez ohledu na žádost spotřebitele); potvrzení musí obsahovat:
- označení předmětu služby,
  - její rozsah,
  - jakost,
  - cenu za provedení služby a
  - termín jejího plnění.

Řada podnikatelů však vydává toto potvrzení pouze, pokud je o to spotřebitel požádá, čímž porušují svou povinnost.

- u zastaváren – jde-li o nákup použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, kulturních památek nebo předmětů kulturní hodnoty, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu či přijetí do zástavy – před uzavřením smluvního vztahu identifikovat jeho účastníky podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a předmět smluvního vztahu a vést evidenci o těchto skutečnostech (včetně data uzavření tohoto smluvního vztahu; tato evidence musí být přístupná v provozovně, v níž dochází k identifikaci a kde se toto zboží nachází); **jestliže se účastník smluvního vztahu odmítne podrobit identifikaci, nebo není-li možné identifikovat předmět smluvního vztahu, nesmí podnikatel zboží koupit, přijmout ho do zástavy nebo zprostředkovat jeho nákup.**

IV. Účtenky (vydávání, uváděné údaje)

V souvislosti s postupným náběhem elektronické evidence tržeb upozorňujeme na základní povinnosti podnikatelů ohledně vydávání účtenek (dokladů o prodeji zboží a o poskytnutí služeb):

Upozorňujeme, že pokud jsou na účtence uváděny pouze údaje podle ZET, nesplňuje taková účtenka náležitosti podle ŽZ a ZOS.

Obecně je podnikatel povinen vydat účtenku (doklady o prodeji zboží a o poskytnutí služby) na žádost zákazníka, a to s těmito údaji (viz § 31 odst. 14 ŽZ, obdobně též § 16 odst. 1 ZOS):

- označení podnikatele:
  - jeho obchodní firmou nebo názvem nebo jménem a příjmením, a
  - jeho identifikačním číslem osoby, bylo-li přiděleno,
- datum prodeje zboží (výrobku) nebo poskytnutí služby,
- druh zboží (výrobku) nebo služby,
- cena zboží (výrobku) nebo služby,
- další údaje stanovené zvláštními právními předpisy (např. podle § 16 odst. 2 a 3 ZOS: při prodeji výrobků s následnou dodávkou – též místo určení a datum dodávky, při prodeji použitých nebo upravovaných výrobků, výrobků s vadou nebo výrobků, jejichž užitné vlastnosti jsou jinak omezeny – též zřetelné vyznačení těchto skutečností v dokladu).

Pokud podnikatel má povinnost evidovat tržby podle ZET, má povinnost vydat účtenku i bez žádosti zákazníka, a to s těmito údaji (§ 20, § 10, § 11 a § 23 ZET):

- fiskální identifikační kód (FIK),
- své daňové identifikační číslo (DIČ),
- označení provozovny, ve které je tržba uskutečněna,
- označení pokladního zařízení, na kterém je tržba evidována,
- pořadové číslo účtenky,
- datum a čas přijetí tržby nebo vystavení účtenky, pokud je vystavena dříve,
- celkovou částku tržby,
- bezpečnostní kód poplatníka (BKP),
- údaj, zda je tržba evidována v běžném nebo zjednodušeném režimu a
- v určitých případech také:

- DIČ podnikatele, za kterého eviduje tržby jiný podnikatel - pokud tržby za podnikatele eviduje jiná osoba, bude na účtence nejen její DIČ, ale i DIČ zastoupeného podnikatele,
- podpisový kód poplatníka (PKP) - pokud účtenka z objektivních důvodů neobsahuje FIK, např. při výpadku spojení nebo při evidování ve zjednodušeném režimu.

Více informací k evidenci tržeb podle zákona o evidenci tržeb lze nalézt na internetových stránkách: <http://www.etrzby.cz/>. Výtah z těchto internetových stránek:

- **Informační povinnost prodejce:** Prodávající má povinnosti informovat své zákazníky o tom, že zákazník nakupuje u prodávajícího, který má povinnost evidovat tržby a vystavit zákazníkovi účtenku. Informační oznámení musí umístit v místě, kde se běžně uskutečňují evidované tržby (tedy na prodejně nebo na internetových stránkách tzv. e-shopů), musí být dostatečně viditelné a čitelné a jeho obsahem je text ve znění:
  - „Podle zákona o evidenci tržeb je prodávající povinen vystavit kupujícímu účtenku. Zároveň je povinen zaevidovat přijatou tržbu u správce daně online; v případě technického výpadku pak nejpozději do 48 hodin.“, eviduje-li prodávající v daném pokladním místě tržby v běžném režimu,
  - „Podle zákona o evidenci tržeb je prodávající povinen vystavit kupujícímu účtenku. Příjemce tržby eviduje tržby ve zjednodušeném režimu, tzn. je povinen zaevidovat přijatou tržbu u správce daně nejpozději do 5 dnů.“, eviduje-li prodávající v daném pokladním místě tržby ve zjednodušeném režimu.
- **Účtenka:** Zákazníkovi, který zaplatí za zboží či služby hotově, kartou, poukázkami (např. stravenkami) nebo dalšími obdobnými způsoby, je prodávající povinen vystavit nejpozději při uskutečnění evidované tržby účtenku (okamžikem jejího uskutečnění se rozumí okamžik přijetí evidované tržby, nebo vydání příkazu k její realizaci [tj. v případě karetních transakcí], nastal-li tento okamžik dříve).
- **Zákazník nemá povinnost převzít od prodávajícího účtenku:** Je plně na rozhodnutí každého zákazníka, zda si účtenku převezme. Na druhou stranu zákazník v ceně výrobku nebo služby platí DPH a očekává, že obchodník peníze určené pro veřejný rozpočet státu řádně odvede. Tím, že účtenku zákazník převezme, napomáhá tomu, že se tak i stane.
- **Předání účtenky:** ZET neupravuje formát ani způsob předání účtenky zákazníkovi, a tudíž prodávající může vystavit účtenku i elektronicky (bez tisku a předat jí zákazníkovi např. prostřednictvím e-mailu, MMS, přes bluetooth, zejména v situacích, kdy nedochází k osobnímu kontaktu prodávajícího zákazníka [např. při nákupu zboží a služeb po internetu placených platební kartou], na této formě předání však musí být mezi zákazníkem a prodávajícím shoda).
- **Ověření účtenky u správce daně:** Prodávající evidující tržby má povinnost zaslat Finanční správě údaje o každé přijaté evidované tržbě, a to nejpozději při uskutečnění evidované tržby. Zákazník si bude moci zadáním vybraných údajů uvedených na účtence ověřit, zda prodávající opravdu řádně přijatou tržbu za jeho nákup v systému Finanční správy zaevidoval. V případě zaevidování tržby v běžném režimu si může tuto skutečnost zákazník ověřit bezprostředně po nákupu. V případě výpadku internetu by pak mohla být tržba zaevidovaná se zpožděním, resp. informace o zaevidování nebude na portálu k dispozici okamžitě, ale nejpozději do 48 hodin. V případě evidence tržeb ve zjednodušeném režimu si bude moci zákazník tuto skutečnost ověřit nejpozději do 5 dnů od uskutečnění tržby. Předpokládáme, že v rámci ověření účtenky se zákazník bude moci přihlásit do účtenkové loterie (zatím však pravidla pro účtenkovou loterii nejsou známá). Vydanou účtenku si lze ověřit na daňovém portálu:

http://adispr.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/eet/eet_sluzby.faces;jsessionid=78772094E85C30BF14FB298774385BDC.ep3ap7

The screenshot shows the 'DAŇOVÝ PORTÁL' (Tax Portal) interface. It features a navigation menu with the following sections:

- Pro poplatníky (For taxpayers):**
  - ZÁDOST O AUTENTIZAČNÍ ÚDAJE DO BET** (Request for authentication data to BET) - Elektronický formulář pro vytvoření žádosti o autentizační údaje do EET.
  - SPRÁVA ÚDAJŮ EVIDENCE TRŽEB** (Management of sales evidence data) - Evidence provozovaná o optické certifikáty pro evidování tržeb. Správa uchování a přehledy údajů evidovaných tržeb.
- Pro veřejnost (For the public):**
  - OVĚŘENÍ ÚČTENKY** (Receipt verification) - Ověření, zda účtenka byla v rámci správy zaevidována.
  - NAHLÁŠENÍ NEVYDANÉ ÚČTENKY** (Reporting of unissued receipts) - Oznámení zákazníka, že mu rejeta vydaná účtenka.

At the bottom, there are links for 'Ověření tržební faktury' and 'Licenční poplatky'.

- **Nahlášení nevydané účtenky:** V případě, že prodávající evidující tržby zákazníkovi účtenku nevydá, což je jeho povinnost, zákazník bude moci na portále správce daně (viz výše) nahlásit nevydání účtenky.

Městský úřad Vimperk, Odbor obecní živnostenský úřad
Zpracoval dne 19.12.2016 Mgr. Vladimír Chum, vedoucí odboru